

SELLES LEHES:

- » VTL üldkoosolek 5. aprillil
- » taluliidu tegemised
- » raamatupidamine ja maksud
- » investeeringutoetustest
- » toiduvõrgustik arendab tegevust
- » taimekasvatuse nõustamine
- » informatsiooniveerg
- » info lihavesikasvatajatele

VTL-i juhatuse esimees:

Telefon: 782 1758
Mobiil: 5647 2706

Raamatupidamine:

Telefon: 782 1669
Mobiil: 5663 1990

Loomakasvatuse ja finantsmajanduse konsulent:

Telefon: 782 4077
Mobiil: 554 9753

Taimekasvatuse konsulent:

Telefon: 782 1253
Mobiil: 520 5511

Turismikoordinaator:

Mobiil: 505 6293

Metsanduskonsulent:

Mobiil: 522 9424

Võrumaa Talupidajate Liidu üldkoosolek

**AUSTATUD VTL LIIKMED, TALUDE PEREMEHED,
PERENAISED, TALUPEREDE LIIKMED!**

**Olete kõik oodatud 5. aprillil 2007.a. kell 9.30 Kultuurimajja
KANNEL**

VÕRUMAA TALUPIDAJATE LIIDU ÜLDKOOSOLEKULE

Päevakava:

9.30 - 10.00	Kogunemine, registreerimine
10.00 - 10.20	Avamine, koosoleku rakendamine
10.20 - 10.45	Juhatuse tegevusaruanne
10.45 - 11.00	Küsimused aruande kohta
11.00 - 11.15	Revisjoni kontrollakti ettelugemine
11.15 - 11.20	Küsimused revisjoni akti kohta. Juhatuse tegevusaruande ja revisjoni akti kinnitamine
11.20 - 11.30	Põhikirja muudatustepanekute ettelugemine
11.30 - 11.45	Küsimused. Põhikirja muutmise hääletus
11.45 - 12.15	Taluliidu tegevused 2007. Ettekanne, arutelu
12.15 - 12.45	Kerge lõuna
12.45 - 13.00	Külaliste tervitused
13.00 - 13.20	ETKL tegevused, talupidajate esindusküsimused (Kaul Nurm, ETKL)
13.20 - 13.40	Talupidajate asendusteenistuse rakendamisest (Riina Kaldaru, EQUAL projekti juht)
13.40 - 14.00	Maaparanduse toetusmeetmed, maaparandusühistud (Peep Hollas, Võru Maaparandusbüroo)
14.00 - 15.00	Bioenergia: millised võimalusi annab see maaelanikele? Toetusmeetmed (Andres Oopkaup, Põllumajandusministeerium)
15.00	Koosoleku lõpetamine

* Koosoleku toimumise ajaks peaks olema paigas uus põllumajandusminister, loodame, et ka tema vastab kutsele ja tuleb meie aastaüritusele.

* Koosolekul võivad osaleda kõik taluperede liikmed! Kui teate oma kandis veel talupidajaid, kes ei ole meie liikmed, siis ka nende osalemine on teretulnud. Hääleõigust küll neil ei ole, kuid informatsiooni jagub kuhjaga.

* Kes ei saa koosolekul osaleda, palume võtta taluliidust volituste blankett ja teha volitus mõnele teisele taluliidu liikmele. Ühel osalejalt võib olla maksimaalselt 2 volitust.

Täiendav info koosoleku kohta 78 21 669 või 56 472 706.

Taluliidu tegemised 01.01. - 21.03.2007

Maaelu Arengu Kava 2007 - 2013

Kokkuvõtte meie ettepanekutest: oleme esitanud Põllumajandusministeeriumile alates 2006. aasta üldkoosolekust 43 muudatusettepanekut Maaelu Arengu Kava kohta. Täna võib öelda, et 25 ettepanekut neist on arvesse võetud. Oleme alati oma seisukohad saatnud lisaks põllumajandusministeeriumile ka Eesti suurematele põllumajandusorganisatsioonidele.

Toiduvõrgustiku loomine

Toiduvõrgustiku loomisele pani aluse eelmisel aastal Shotimaa toiduvõrgustikuga alustatud koostöö. Täna on võrgustiku liikmed võtnud sihiks arendada kohaliku toodangu töötlemist ja minna turule talutoodetega, seda juba ühiselt tegutsedes. Vt pikemalt eraldi kirjutises.

Raamatupidamisteenuse laiendamine

VTL juhatus tegi otsuse hakata otsima inimest, kes teeks taluliidus osalise tööajaga raamatupidamisteenust lisaks praegu tublilt töötavatele Hillele, Lindale ja Kerstile. Paraku on inimese leidmist takistanud ka piisava hulga kindlate teenuse huvilist puudumine. Jätkame tööd nii klientide kui töötaja leidmiseks.

Asendustalunike projekt

13. märtsil algas järjekordne koolitus Türil. Kahjuks ei olnud Võrumaalt ühtki osalejat. Kaalume võimalust korraldada koolitus Lõuna-Eestis ja otsime koolitatavaid edasi. Kellel on kandidaate välja pakkuda, on need teretulnud, info anda telefonile 56 472 706. On muutunud ka riigi seadus, millega kompenseeritakse talunikule asendamise kasutamise kulud maksimaalselt 100% ulatuses. Kuna ka asendusteenistuse korraldamine (töögraafikud, taludega suhtlemine jne) on kulu, siis realselt võib arvata, et talunike omaosalus tuleb 30% ringis. II poolaastal loodame ühe asendajaga käivitada teenistuse Võrumaal ning Põlvamaal samuti ühe asendajaga.

Võrumaa Põllumeeste Päev

Otsus on korraldada Võrumaa Põllumeeste Päev 2007 14. juulil (laupäev). Koht selgub üldkoosoleku ajaks. Kõik ettepanekud päeva sisu kohta on veel oodatud. Praegu on kindel otsus, et kõnekoda tuuakse ajakavas varasemale ajale, ülejäänud tegevuste osas arutelud veel käivad. Kinlasti säilivad talunike endi osavõttu vajavad tegevused, nagu künnivõistlus, masinate demo ja maatoidu võistlus.

Projektid

VTL juhatus on arutanud projektide küsimust väga tõsiselt. Oleme püüdnud leida selliseid rahastamisallikaid, mis toetaks meie olulisi tegevusi. Täna on ainuke kindel raha Maaelu Edendamise Sihtasutuse eraldatud 20 000 krooni Võrumaa Põllumeeste Päeva korraldamise osaliseks toetamiseks. Katab see raha ju vaid kolmandiku ürituse eelarvest.

Nõustamine

VTL konsulendid Mart Kukk (taimekasvatus) ja Sirje Madisson (loomakasvatus, finantsmajandus) teevad aktiivset tööd meie klientidega. Investeeringutoetuste taotlemiseks ettevalmistavad tööd käivad.

Turismitalud

5. veebruaril toimus VTL saalis Aigar Piho eestvõtmisel turismitalude ümarlaud. Osales 13 inimest. Arutati kohalikku toitu propageeriva trükise levitamist ja koostööd kohalike talutoodete tootjatega. Kõik turismitalud olid huvitatud kohalike talutoodete kasutamisest, probleemidena nähti infopuudust ja logistika lahendamise keerukust. Peeti oluliseks jätkata ümarlaudasid erinevates turismitaludes.

Infopäevad ja koolitused

Toimusid järgmised infopäevad: Turupõhine lihavesikasvatus 19. veebruaril, maksunduse alane seminar 7. veebruaril, koolitusseminar asendusteenuse kasutajatele 12. veebruaril, infopäev Taani ekspordiga asendusteenuse huvilistele 28. veebruaril.

Taluseltside koosolekud

Käimas on järjekordne ring taluseltside koosolekuid. 21. märtsi seisuga on ära toimunud Lasva, Meremäe, Tsooru, Sulbi-Kurenurme seltside koosolekud. Tulemas olevate koosolekute kohta vt allpool olevat kuulutust.

VTL juhatus ja volikogu

24. jaanuaril toimus VTL juhatuse koosolek. Arutati taluliidu eelarvet, töötasusid, nõuandeteenistust, 2007.a. tegevusi, Põllumeeste Päeva korraldamist, jooksvaid küsimusi. 2. märtsil toimus VTL volikogu koosolek. Kinnitati VTL 2007.a. baaseelarve suurusega 1 166 100 krooni. Arutati taluliidu tegevuse üle, liikmemaksu võlglaste probleemi, projekte, üldkoosoleku korraldamist, põllumeeste päeva korraldamist, taluseltside koosolekuid. 21. märtsil toimus VTL juhatuse koosolek. Peamiseks teemaks olid taluliidu projektid 2007. aastal. Kiideti heaks projektitaotluste esitamine EAS-i (taluturgude käivitamiseks vajaliku inventari soetamine), Leonardo da Vinci fondi (lähetusel väliskoolitustele) ja Põllumajandusministeeriumisse (kaasfinantseering).

Raamatupidamine ja maksud

Kersti Kelder

Raamatupidamise teenuse pakkumist Taluliidus alustati 1996.aastal, seega jookseb 12. aasta. Praegu on kliente üle 80, enamus neist on meie liikmed. Kogemuste põhjal võib öelda, et aja jooksul on muutunud kliendid teadlikumaks, dokumentide esitamine on muutunud korrektsemaks ja enamus on saanud aru et ettevõtja suunab ettevõtlust kogu aeg, mitte ühest deklaratsioonist teiseni. **On ka probleeme**, millest allpool:

järgneb >

teenust - teenuse hulka ei kuulu arvete ja teiste algdokumentide koostamine (vt. lepingut, hinnakirja)
 - iga dokumendi, samuti pangakontolt ülekande või kaardimakse kirjendamine raamatupidamises maksab, seetõttu võiks võtta rohkem arveid, koondarveid kuu lõpul (näiteks kütus) ja vähendada nn. tšekimajandust. Mida vähem tšেকে, seda väiksem arve kliendile kuu lõpul

- kaaluda, kas uue arve avamine pangas juba olemasoleva kõrvale on mõttekas ja vajalik (v.a. erikonto)

- oleks kena, kui erakordsed bilansi ja kasumiaruande soovid (laenude, liisingute vormistamiseks) öeldakse raamatupidajale mõni päev enne selle esitamise vajadust

- kui on olemas interneti ühendus kodus, võiks kontrollida maksude saldosis Maksuameti leheküljelt www.ma.ee, samuti on sellel väga palju vajalikku infot ettevõtjale, kasvõi näiteks uudised maksumaksjale jne. Nii saaksite kõige värskemad andmed ise kätte.

- ettevõtjad peaksid kasutama enesetäiendusvõimalusi ka raamatupidamise - ja finantsmajanduse valdkondades. Paraku teenuse võtjaid näeb neil üritustel üksikuid. Ei saa loota ainult teenuse teostajale. Tema ei tea ettevõtja majapidamise üksikasju ja ei tee igapäevaseid tehinguid.

- kena oleks pidada lihtsat registrit arvete tasumise ja laekumise üle, et teaksite alati momendi seis

Maksude muudatused 2007:

Tulumaks - maksumäär 22%. Tulumaks erisoodustustelt 22/78 Maksuvaba tulu 24000 kr aastas

Sotsiaalmaks FIEle - kuumäär 2000 krooni x 33% = 660 kr kuus, kvartalimakse seega 1980 kr ja aastamakse 7920 kr. Maksmise tähtajad endised, st. 15. märts, 15. juuni, 15. september ja 15. detsember.

Alates 2007.aastast tuleb kõigil metsamaterjali ostjatel ja müüjatel esitada andmed Maksu - ja Tolliametile. Esimene teatis tuleb esitada I kvartali kohta 10.aprilliks 2007. Teatist saab esitada E-Maksuameti kaudu või pabervormil (saab maksuametist).

FIE erikonto - eesmärgiks on ettevõtlustulude kogumine investeringute tarbeks ning maksukohustuste edasilükkamine. Erikonto on kasutusel alates 2001. aastast ja erikontosid saab FIE-l olla ainult üks. Mõned reeglid:

- kontole võib kanda 10 tööpäeva jooksul arvates laekumisest ainult ettevõtluse tuluna arvestatud summad ja seoses ettevõtlusega saadud toetused.

- erikontol oleva summa kasv maksustamisperioodil ei tohi ületada ettevõtluse kasumit samal aastal

- erikonto saldo muutuse võrra korrigeeritakse FIE aastatulemit: kui ettevõtja on investeringuks raha erikontole kogunud ja erikonto saldo kasvas, vähendatakse maksustatavat kasumit selle võrra.

- kui erikontolt on raha väljavõetud ja saldo kahanenud,

suureneb maksustatav kasum samavõrd.

- krediidasutuse poolt makstud intressid hoiustamise eest/ erikontolt/ loetakse erikonto omaniku ettevõtlustuluks.

- kui FIE-na tegutsemine lõpetatakse ning erikontol on raha, lisatakse see viimase tegevusaasta ettevõtlustulule. Erikontol olevat raha ei saa kasutada maksuvabalt rahalise sissemakse tegemiseks äriühingusse, võib aga kasutada põhivara ostmiseks ja see üle anda OÜ-le. Vara mitterahalist sissemakset äriühingule ei maksustata, kui eesmärk on ettevõtluse jätkamine teises vormis.

MAK 2007-2013 investeringutoetuste

hetkeseis

Sirje Madisson

Käesoleval hetkel on maaelu arengu kava aastateks 2007-2013 Eesti Vabariigi poolt edastatud Euroopa Komisjoni kooskõlastuste tegemiseks. Selles kavas on paigas põhilisemad toetatavad valdkonnad ja toetuse andmise üldised tingimused. Samas on veel täpsemalt teadmata toetatavate investeringuobjektide nimekirja, toetuse taotluse hindamise meetodika ja palju muud olulist.

Viimati nimetatud tegurid pannakse aga paika peale maaelu arengu kava Brüsselis kinnitamist vastavate põllumajandusministri määrustega. Esialgne kava näeb ette toetuste avanemise 2007.a. II poolaastal, tõenäoline on, et taotlusvoor ei alga enne oktoobrit. Mida saaks ära teha juba praegu, et toetust taotleda?

Esmalt peaks korda seadma oma raamatupidamise ja vaatama üle 2006.a. majandustulemused. Paljudel väiketootjatel on kassapõhine raamatupidamine, mis küll ei takista toetuse küsimist, kuid pole ülevaadet aasta lõpu varadest ja varudest.

Käesoleval aastal on erandkorras lubatud toetada ka neid investeringuid, mis on tehtud 01. jaanuarist 2007. Kahjuks ei oska öelda, kas hinnapakumisele ja pakkumiskutsele koos tehniliste tingimustega jäävad samad nõuded, mis varem kehtisid, kuid see ei peaks takistama kokkulepete sõlmimist. Praegune soovitus ministeeriumist on, et kasutada eelmise toetusperioodi vorme. Nendel tootjatel, kes planeerivad ehitisi, peab aga aegsasti olema tellitud ehitusprojekt ja ehitisluba. Aega võtab ka keskkonnamõju hindamise ning Veterinaar- ja Toiduameti loa taotlemine.

Enne kevadtööde algust võiks kõik sellised paberlikud asjaajamised ära korraldada.

Meeldetuletuseks!

VTL 2007.a. liikmemaks on sõltuvalt tootja kasutuses oleva maa suurusest järgnev: alla 50ha - 500 kr, 50-100 ha - 1000 kr, üle 100 ha - 1500 kr. Liikmemaksu tasumise tähtaeg on 1. juuli

Informatsiooniveerg

Teraviljakasvatavate infopäev 26. märtsil kell 10.00 Sulbi koolimajas

- Peeter Viili ettekanne erinevatest **mullaharimise võtetest ja tehnoloogiatest** ning uuem info 2006. aastal saadud **katseandmetest**
- Mai Talviku (Põllumajandusministeerium) ettekanne teraviljakasvatavate **otsetoetustest, üleminekust ühtsele otsemaksele ja toetusõigusest.**

Osavõtutasu 75 krooni.
Info tel. 56 472 706

EELINFO!

Tulemas on taimekaitsekursused taimekaitsetöötaja tunnistuse saamiseks.

Korraldaja: Röpina Aianduskool

Aeg: 17.-18. aprill

Koht: VTL saal Liiva 11

Eeldatav maksumus: ca 750 krooni

Kursused kestavad 2 päeva, lõpevad eksamiga.

Tunnistus on vajalik taimekaitsevahendite ostmiseks ja nendega töötamiseks. Tunnistus kehtib 10 aastat.

Täpsem info ja kohustuslik eelregistreerimine telefonidel 50 74 319 (Benno Laks, TTI) või 56 472 706 (Andres Soots).

EPKK Teraviljafoorum 3. aprillil kell 10.30 Jõgeva Kultuurikeskuses

Teemad: teravilja nõudluse ja pakkumise prognoosid, maaelu arengu kava 2007-2013 meetmed, PRIA toetuste kalender 2007, teraviljakasvatuse ökonoomiline analüüs ja jätkusuutlikkus erinevate tehnoloogiate ja kasvupindade juures, bioenergia, söödaseadus, mahetootmine, seemneviljaturg, lupjamine, teravilja kokkuostutingimused.

Lisainfo: Olav Kreen, EPKK, 56 616 195

Raamatupidamisteenusest

VTL juhatus otsib jätkuvalt võimalusi osalise tööajaga raamatupidaja tööle rakendamiseks. Selleks on tarvis garanteerida töötajale teatud töökoormus. **Üleskutse liikmetele ja kõigile, kellel võiks olla huvi raamatupidamisteenuse vastu - andke oma soovist teada tel 78 21 669.** Kui saame kokku piisava hulga kliente, on võimalik ka töötaja leida ja tööle rakendada.

Toiduvõrgustiku koolitused talutoodete tootjatele ja töötlemise huvilistele:

Koduse suitsuliha 2-päevane praktiline koolitus 27. märts kell 9.00 ja 10. aprill kell 9.00 Olustvere Tehnika- ja Maamajanduskoolis. Lektorid Õisust.

* * *

Turunduse baaskoolitus 28. märts kell 10.00 Navi Seltsimajas. Lektor: Margus Timmo.

* * *

Leiva valmistamise 2-päevane praktiline koolitus 3.-4. aprill Olustvere Tehnika- ja Maamajanduskoolis. Lektorid Õisust.

* * *

Köögivilja (hoidised, töötlemine) 2-päevane praktiline koolitus aprilli lõpus Olustvere Tehnika- ja Maamajanduskoolis. Kuupäevad kooskõlastamisel, info Kaja Kesküla käest 56 953 206.

Kõigi koolituste puhul vajalik eelregistreerimine tel. 56 953 206 Kaja Kesküla.

Asendustöötajate kandidaadid

Otsime jätkuvalt asendustöötajate kandidaate, keda saaksime saata koolitusele. Kui saame kokku 10 inimest, on võimalik korraldada koolitus ka Võrumaal. Kui teate oma tutvusringis või piirkonnas inimesi, kes võiks selle töö peale sobida, andke teada taluliitu tel. 56 472 706. Kandidaadil peaks olema põllumajandusharidus või 2-aastane töökogemus põllumajanduses ning autojuhiloa.

EELINFO

12.mail avatakse Sännas põllumajandusloomade kogumiskeskus, millega seoses toimub koostöös Eesti Tõuloomakasvatavate Ühistu, Eesti Lihaveisekasvatavate Seltsi ja MTÜ Sänna Mõisakeskusega X Sänna Laat ja Suur Kevadine Pullide Näitus-Oksjon. Õhtul simman "Untsakatega"

Täpsem info ürituse kohta:

Näitus-oksjon: 56 650 307 Rainis Ruusamäe

Laadainfo: 50 61 267 Riina Kõots

Müüa lutsernisilo Sangastes, 80 rulli, 400 kr/rull. Tel 51 78 036 (Kesa Agro).